

Børnehus Hovedstaden

Oplæg for Livsmød om Børnehus Hovedstaden

v. leder og psykolog Pernille Spitz

23. september 2019

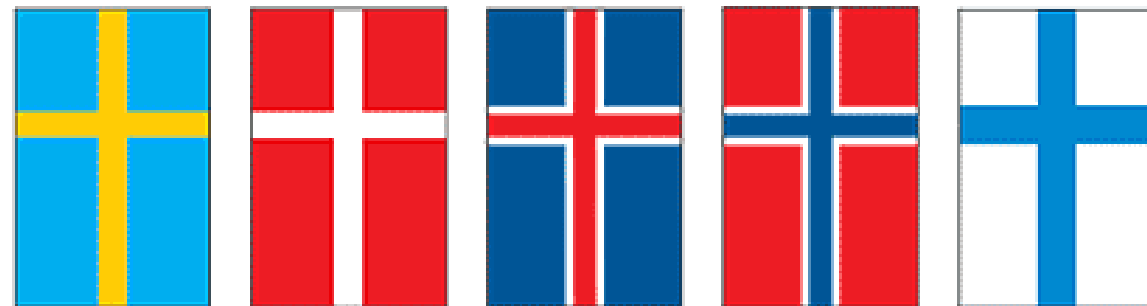
Historik

- De Danske Børnehuse blev etablerede i 2013 som en del af **Overgrebspakken**
- Overgrebspakken bestod af en række tiltag med det formål at styrke kvaliteten af det sociale arbejde med børn og unge udsat for vold og seksuelle overgreb
- Dette bl.a. på baggrund af flere voldsomme sager, der fik stor medieopmærksomhed, hvor efterfølgende analyser viste alvorlige fejl og mangler i sagsbehandlingen

Inspiration

- Børnehusmodellen er inspireret af lignende organisationer i USA, Island, Norge og Sverige
- Grundtanken er et "barnets hus", hvor de forskellige professionelle involveret i sagen kommer til barnet, fremfor at barnet kommer til de professionelle

DE DANSKE BØRNEHUSE

Kerneopgaven

Børnehusets kerneopgave er at hjælpe børn og unge, når der er opstået viden eller mistanke om vold og/eller seksuelle overgreb. Dels ved at sikre en skånsom og koordineret tværfaglig- og sektoriel indsats, dels ved at afklare børns og unges behov for videre støtte, så følgerne af overgreb mindskes.

5 regionale børnehuse i Danmark

- Børnehus Hovedstaden (København og Hillerød)
- Børnehus Sjælland (Næstved)
- Børnehus Syd (Odense, Esbjerg og Aabenraa)
- Børnehus Midt (Århus og Herning)
- Børnehus Nord (Ålborg)

Alle børnehuse er knyttet op på en driftskommune og er finansieret af kommunerne i regionen

Børnehus Hovedstaden, medarbejdere

(pr. 1.11.19)

- 1 leder
- 1 afd. leder
- 1 administrativ medarbejder
- 9 psykologer
- 8 socialrådgivere
- 1 husassistent
- 1 PhD studerende

Forankring i Serviceloven

§ 50 a

Kommunalbestyrelserne i regionen skal oprette et børnehus i hver region til undersøgelse af et barns eller en ungs forhold, når barnet eller den unge har været udsat for overgreb, eller ved mistanke herom.

- Stk. 2. Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold kan fastsætte nærmere regler om børnehusenes indretning, drift, finansiering og opgaver m.v.

§ 50 b

Når et barn eller en ung har været udsat for overgreb, eller ved mistanke herom, skal kommunalbestyrelsen til brug for den børnefaglige undersøgelse efter § 50 benytte det børnehus, som kommunen er tilknyttet, jf. § 50 a.

Forankring i Serviceloven

§ 50 c

Under behandlingen af en sag, hvor et børnehus benyttes, jf. § 50 a, kan personalet i børnehuset, politiet og anklagemyndigheden og sundhedsmyndigheder, autoriserede sundhedspersoner og kommunale myndigheder, der løser opgaver inden for området for udsatte børn og unge, indbyrdes udveksle oplysninger om rent private forhold vedrørende barnets eller den unges personlige og familiemæssige omstændigheder, hvis udvekslingen må anses for nødvendig af hensyn til barnets eller den unges sundhed og udvikling. *

- * Læs nærmere i Ankestyrelsens pjece: Udveksling af oplysninger mellem kommuner, politiet og anklagemyndigheden samt i børnehuse

Henvisningskriterier / målgruppe

Børn og unge 0-18 år hvor der er mistanke om

- seksuelle overgreb (alle former)
 - vold i nære relationer
 - psykisk vold i nære relationer
-
- ✓ Kommunen har besluttet at lave §50 us på baggrund af den aktuelle mistanke, er allerede i gang med en undersøgelse eller beslutter at lave et tillæg til en tidligere §50 us.
 - ✓ Der er mindst en anden sektor involveret – politi og/eller sygehusvæsen

Sager kan kun henvises af barnets hjemkommune

Konsultativ rådgivning

Målgruppe

Myndighedssagsbehandlere og myndighedsledere fra kommunerne i Region H

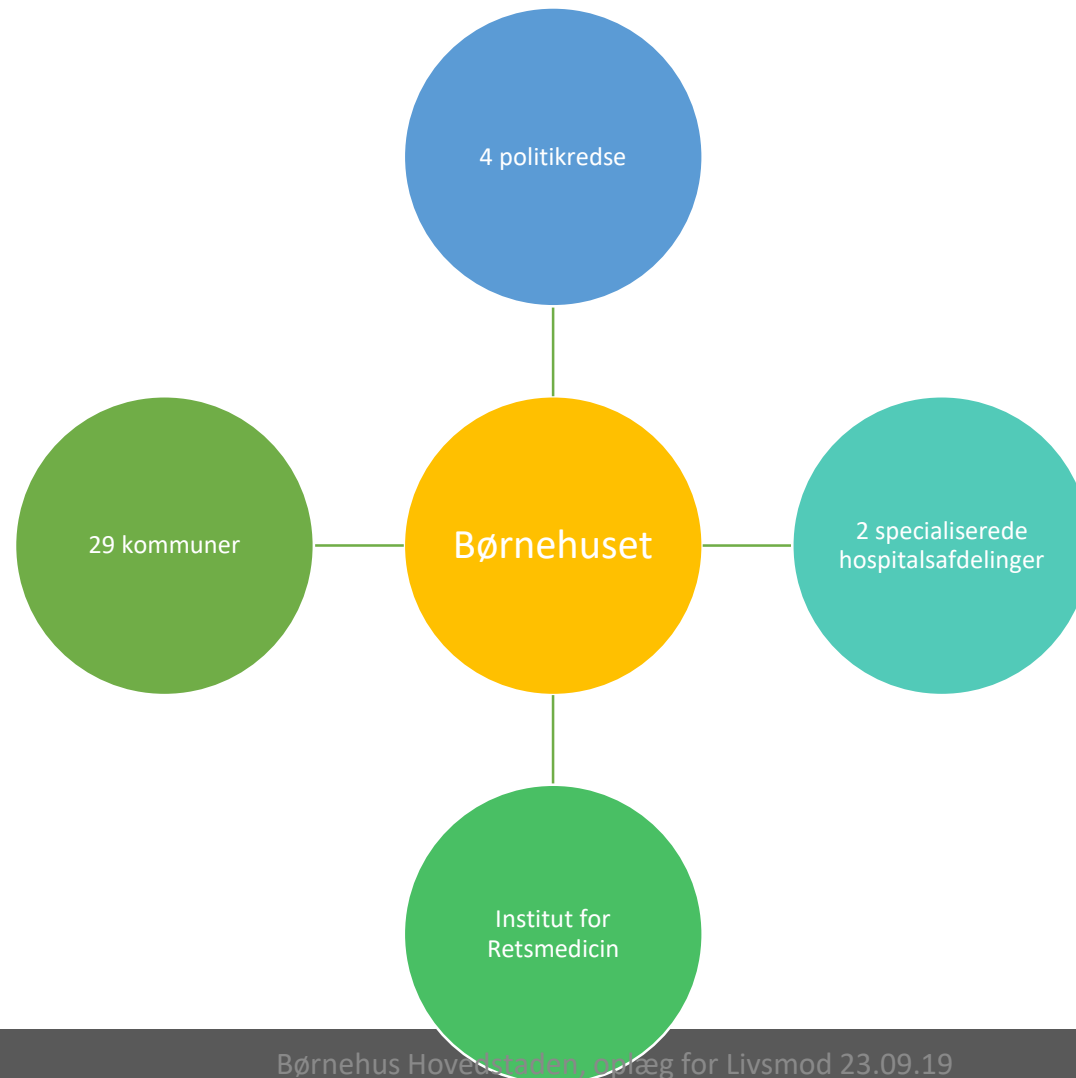
Telefonen er altid åben. Uden for Børnehusets åbningstid varetager Døgnavgten i Københavns Kommune opgaven

Fx sparring på underretninger, rådgivning om sagsforløb, sparring i.f.t. børnesamtale

Vi har ca. 600 telefoniske rådgivninger årligt

Børnehusets faste samarbejdspartnere

Samarbejdspartnere i sundhedsvæsenet

- **Center for Socialpædiatri (CFS)** ligger på Herlev Hospital. Hér varetages socialpædiatrisk diagnose, behandling og rådgivning i relation til alle komplicerede former for fysiske overgreb og omsorgssvigt på børn og unge.
- **Center for seksuelle Overgreb (CSO)** ligger på Rigshospitalet. Hér varetages diagnosticering, rådgivning og overgrebsfokuseret ambulant behandling i relation til seksuelle overgreb på børn og unge.

Simple tilfælde af fysiske overgreb behandles på de almindelige børneafdelinger på Nordsjællands Hospital, Herlev Hospital, Hvidovre Hospital og Rigshospitalet samt Bornholms Hospital

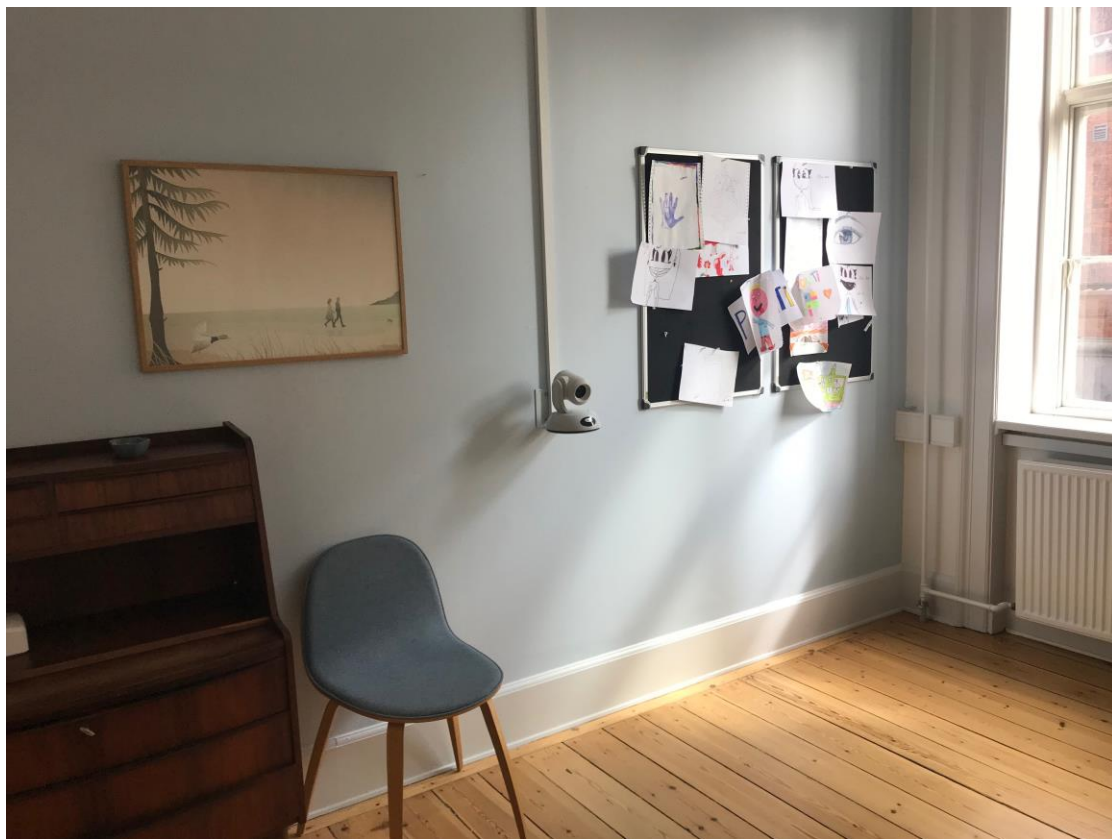
Begge centre samarbejder med **Retsmedicinsk Institut** i de tilfælde, hvor politiet begærer en retsmedicinsk undersøgelse.

Videoafhøringer af børn og unge

- Børn i alderen ca. 4-15 år afhøres af politiet i Børnehuset
- Der er tale om specialuddannede politifolk
- Afhøringen optages elektronisk (= videoafhøring)
- Afhøringen kan senere ved evt. retssag afspilles i stedet for at barnet skal afgive vidneforklaring

Børnehus Hovedstaden, oplæg for Livsmod 23.09.19

Deltagere ved en videoafhøring

Politianklager

Skal vurdere sagen juridisk og evt. føre den i retten

Sagsbehandler fra politiet

Leder efterforskningen i sagen

Forsvarsadvokat(er)

Skal sikre den mistænktes retssikkerhed og fungere som forsvarer i evt. retssag

Bistandsadvokat

Varetager forurettedes interesser gennem hele sagsforløbet, giver råd og vejledning + hjælper med evt. erstatningskrav

Retsrepræsentant / myndighedssagbehandler

Repræsentant for de sociale myndigheder, skal sikre at afhøringen foregår skånsomt og forsvarligt + håndtere den sociale sag

Børnehusmedarbejder

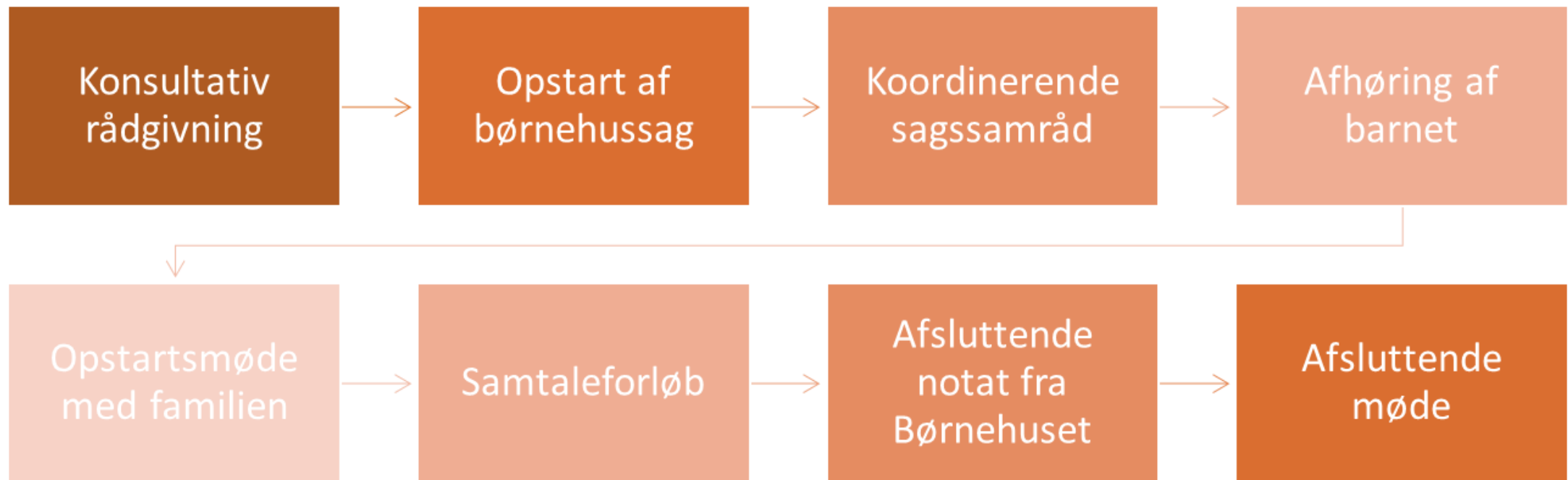
Børnesagkyndig rådgivning, hjælp til koordinering, hører barnets fortælling

Retsmedicinske undersøgelser i Børnehuset

- Børnehus Hovedstaden har som det eneste børnehus i DK et undersøgelsesrum, hvor der kan foretages retsmedicinske undersøgelser i.f.t. mistanke om vold
- En sådan retsmedicinsk undersøgelse = en helkrops overfladeundersøgelse for ar og mærker m.h.p. dokumentation til efterforskningen
- I 2020 starter projekt *Systematisk retsmedicinsk screening af børn ved mistanke om vold* via midler fra Offerfonden.

Eksempel på et sagsforløb

Typisk sagsforløb for et barn

- Barnet afhøres i Børnehuset
- Barnet kommer til 3 samtaler hos børnehusets psykolog. Indhold: Samtale, screening med test og/eller spørgeskema, tegning, legeobservation (tilpasset den enkelte sag + barnets alder)
- Forældrene kommer til 3 samtaler hos børnehusets socialrådgiver. Emner for samtalerne: Oplysninger om barnet, syn på mistanken, den aktuelle situation, vurdering af behov for hjælp
- Barnet undersøges evt. lægeligt på CSO eller CFS

Børnehusets indsats i.f.t. kommunerne i en børnehussag

Konsultativ bistand	Bidrag til §50 undersøgelsen
• Telefonisk rådgivning i.f.t. opstart af sagen / den akutte fase, hjælp til at danne overblik og fokus i sagen • Være tovholder for den tværsektoriel koordinering mellem kommune, politi og sundhedssektor, med det formål at få belyst sagen bedst muligt samt søge at skabe et så sammenhængende og skånsomt forløb for barnet som muligt • Tilbud om løbende konsultativ bistand til sagsbehandler i §50-forløbet, telefonisk eller ved sagssamråd	• Afholdelse af sagssamråd hvor informationer kan udveksles mellem de involverede sektorer (jf. §50c) • Tilbud om støttende – og afklarende forløb til barn og forældre • Skriftligt notat med vurdering på baggrund af ovenstående forløb som skal indgå som en del af §50 us. (jf. §50b)

Støttende – og afklarende forløb i Børnehuset

Støttende	Afklarende
• Samtaler med den samlede familie og/eller forældrene og barnet individuelt m.h.p. at støtte dem i håndtering af den aktuelle livssituation med mistanke om vold eller overgreb • Tilbyde psykoedukation om krisereaktioner samt rådgivning om handlemuligheder i den aktuelle situation • Hjælpe barnet med at skabe sammenhæng og mening i den aktuelle situation • Hjælpe med at formidle barnets oplevelser og behov til forældrene • Hjælpe forældrene med at skabe overblik og fokus i den aktuelle situation • Hjælpe forældrene med at håndtere egne reaktioner således at de bedre kan håndtere barnets	• Afklaring af barnets aktuelle funktionsniveau, herunder en vurdering af evt. belastningsreaktioner på baggrund af vold / overgreb, mestringsstrategier, forståelse af situationen m.m. via samtaler og evt. psykologiske screeningsredskaber • Afklaring af forældrenes evne til at håndtere den aktuelle situation, herunder evnen til at opretholde en struktur og hverdag for barnet • Afklaring af forældres evne til at kunne se barnets perspektiv samt af forældrenes egne reaktioner set i forhold til deres evne til at støtte barnet • Afklaring af barnets fysiske og følelsesmæssige sikkerhed set i relation til ovenstående • Afklaring af barnets og den samlede families behov for støtte fremover set i lyset af ovenstående • På baggrund af forløbet udarbejdes et skriftligt notat med en samlet vurdering som sendes til kommunen og bliver en del af kommunens §50 undersøgelse

Case A: Khalid

- Underretning fra skole: K blev ked af det ,da lærer ville ringe hjem. Fortæller om afstraffelse med sko og bælte, mor og storebror bliver også slået.....

Case B: Camilla

- Underretning fra venindes mor: Camilla har fortalt veninden om "noget med farfar" i.f.m. en "bolleleg"

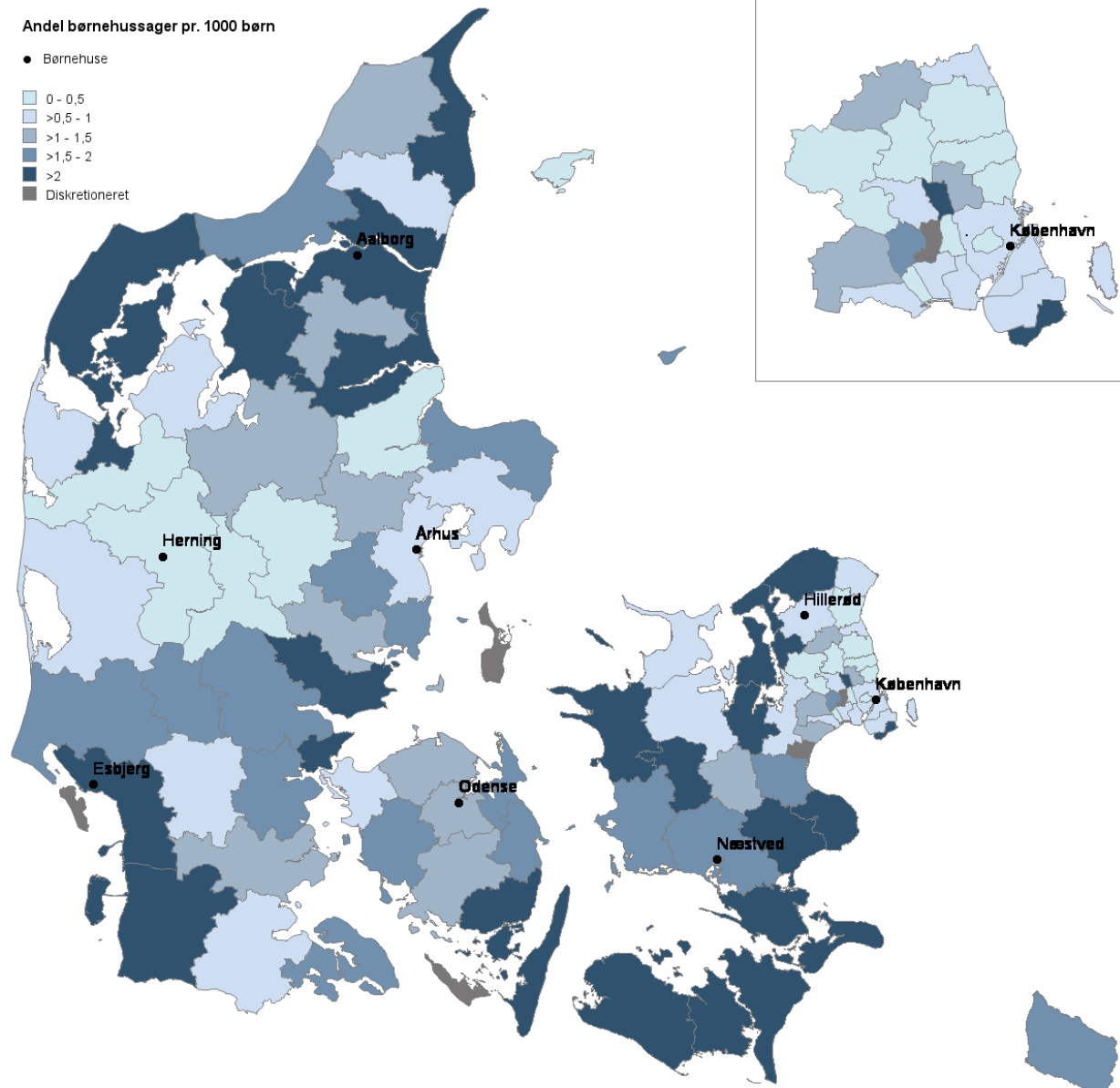
Udfordringer i børnehussamarbejdet

- Kommunerne har forskellige kriterier for at træffe afgørelse om §50 us., herunder henvisning til børnehusene
- Der er kommuner, der benytter børnehusene påfaldende lidt (se næste slide)
- Samarbejdet med sundhedsvæsenet er udfordret af sammenstød mellem forskellige lovgivninger (Sundhedsloven og Serviceloven)
- Samarbejdet med sundhedsvæsenet er udfordret af svingende ressourcer afsat til fysisk tilstedeværelse i børnehusene + uklarhed om politiske forventninger til, hvad sundhedsvæsenet skal bidrage med

Fra Årsstatistik om De Danske Børnehuse 2017

Antal børnehussager pr.
kommune

Børns rettigheder

Revselsesretten for forældre blev ophævet i 1997 i Danmark

FNs Børnekonvention, artikel 19: *Beskyttelse mod mishandling*

Statens forpligtelse til at beskytte barnet mod alle former for mishandling, begået af forældre eller andre, og til at forebygge alle former for mishandling og at afhjælpe deres virkninger, når de er sket

FNs Verdensmål nr. 16 Fred, retfærdighed og stærke institutioner

16.2 Der skal sættes en stopper for mishandling, udnyttelse og menneskehandel, og alle former for vold og tortur mod børn.

Børn i særlige risikogrupper

- **Undersøgelse fra Børnerådet, 2016**

Børn, der vokser op i en familie med alkohol- eller stofmisbrug, børn der har en diagnose, eller børn med en anden etnisk baggrund end dansk bliver i større omfang end andre børn udsat for vold derhjemme. Det viser en undersøgelse fra Børnerådet blandt 4.039 elever i 7. klasse

https://www.boerneraadet.dk/media/191746/BRD_Boerneindblik_Nr716_Vold_i_hjemmet_FINAL.pdf

- **Undersøgelse fra VIVE (tidl. SFI), 2017**

Børn og unge med handicap har en højere risiko for at blive udsat for vold eller seksuelle overgreb end børn og unge uden handicap.

- **Registeranalyser for de 7-18-årige** viser, at børn og unge med ADHD, børn og unge med erhvervet hjerneskade samt børn og unge med udviklingshæmning har en øget risiko for at blive udsat for vold, når der er kontrolleret for andre faktorer. Børn med ADHD har en 70 pct. større risiko for at blive udsat for vold end deres jævnaldrende

<https://www.sfi.dk/publikationer/vold-og-seksuelle-overgreb-mod-boern-og-unge-med-handicap-13309/>